

DEPARTEMENT
LEEFMILIEU,
NATUUR &
ENERGIE

Vlaamse overheid
Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
Afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid
Dienst Mer
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 BRUSSEL
Tel: 02/553.80.79 e-mail: mer@vlaanderen.be

HANDLEIDING

Overzicht van de procedurele en inhoudelijke wijzigingen n.a.v. de omzetting van de Europese project-m.e.r.- richtlijn (2014/52/EU)

Versie 21 december 2016

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Procedurele wijzigingen n.a.v. de omzetting van de nieuwe Europese project-m.e.r.-richtlijn	4
3. Wijzigingen m.b.t. de inhoud van een project-MER, verzoek tot ontheffing van de rapportageverplichting en project-m.e.r.-screening.....	6

1. Inleiding

Op 23 februari 2017 treedt de omgevingsvergunningsregelgeving in werking. Gelijktijdig zal ook de Vlaamse regelgeving die de omzetting van de nieuwe Europese project-m.e.r.-richtlijn (2014/52/EU) regelt, in werking treden. Deze 'nieuwe' richtlijn 2014/52/EU wijzigt de richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten. De integrale tekst vindt u via deze link: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0052&from=NL>.

Richtlijn 2011/92/EU werd gewijzigd om de kwaliteit van de milieueffectbeoordelingsprocedure te verbeteren. Het opzet was ervoor te zorgen dat de voorziene procedures vereenvoudigd en geharmoniseerd werden om te waarborgen dat het milieu beter wordt beschermd, hulpbronnen efficiënter worden gebruikt en duurzame groei in de Europese Unie wordt bevorderd. Er werd vastgesteld dat milieuoverwegingen zoals een efficiënt en duurzaam gebruik van hulpbronnen, de bescherming van de biodiversiteit, klimaatverandering en risico's op ongevallen en rampen het afgelopen decennium aan belang hadden gewonnen bij de beleidsvorming. Deze worden daarom meegenomen als belangrijke elementen in de beoordelings- en besluitvormingsprocessen.

Deze handleiding beoogt een beknopte weergave en toelichting van de wijzigingen naar aanleiding van de implementatie van de project-m.e.r.-richtlijn¹. De omzetting van de project-m.e.r.-richtlijn zorgt enerzijds procedureel voor een aantal wijzigingen van de project-m.e.r.-screenings-, ontheffings- en MER-procedures (zie §2). Deze handleiding bevat anderzijds ook meer informatie over enkele belangrijke inhoudelijke wijzigingen, met een link naar een uitgebreidere handleiding per thema (zie §3). Op het moment van redactie van deze handleiding is de gewijzigde Vlaamse regelgeving, die de omzetting regelt, nog niet gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Voor alle duidelijkheid bevat deze handleiding wel al verwijzingen naar artikelen van deze toekomstige Vlaamse regelgeving.

¹ Op de gewijzigde regelgeving voor m.e.r.-plichtige bodemsaneringsprojecten gaat deze handleiding niet in.

2. Procedurele wijzigingen n.a.v. de omzetting van de nieuwe Europese project-m.e.r.-richtlijn

Ondermeer volgende aspecten van de **project-m.e.r.-screeningsprocedure (voor bijlage III-projecten) en ontheffingsprocedure (voor bijlage II-projecten)** zijn gewijzigd door de omzetting van de richtlijn 2014/52/EU:

- **De screenings/ontheffingsbeslissing door de bevoegde overheid:**
 - De toetsingscriteria waaraan de bevoegde overheid het ontheffingsverzoek en de project-m.e.r.-screening moet toetsen en de motiveringsplicht van de bevoegde overheid zijn uitgebreid. Dit houdt in dat de bevoegde overheid een **gemotiveerde** beslissing moet nemen of een MER nodig is a.h.v. een verwijzing naar de specifieke toetsingscriteria. Indien de bevoegde overheid namelijk aanzienlijke negatieve effecten verwacht, zal beslist en gemotiveerd worden dat een MER-procedure moet gevolgd worden. Indien de bevoegde overheid beslist dat geen MER nodig is, zal dit ook gemotiveerd worden en zal er indien relevant verwezen worden naar de kenmerken van het project en milderende maatregelen.
 - De **toetsingscriteria** die de bevoegde overheid bij zijn beslissing moet gebruiken, worden in bijlage III van de Europese richtlijn vermeld. Deze bijlage is overgenomen in de bijlage II van het DABM die zowel geldt voor de ontheffingsprocedure als voor de project-m.e.r.-screeningsprocedure.
 - De bevoegde overheid moet ook rekening houden met de resultaten van voorafgaande controles of andere milieustudies op grond van andere milieuwetgeving.
 - De bevoegde overheid maakt zijn beslissing openbaar.

- **De termijn van de screenings/ontheffingsbeslissing**
 - De beslissing over de project-m.e.r.-screening en over het ontheffingsverzoek moeten binnen de **90 dagen** na indiening genomen worden.
 - Een beslissing over de project-m.e.r.-screening wordt genomen tijdens de fase van volledigheid en ontvankelijkheid van de omgevingsvergunningsprocedure. Wanneer deze beslissing uitgesteld wordt, moet de beslissing binnen de 90 dagen genomen worden. Deze beslissing kan dus niet meer uitgesteld worden tot op het moment van de vergunningsbeslissing.
 - De termijn van de ontheffingsbeslissing wijzigt niet en blijft 60 dagen.

Wanneer de nieuwe regelgeving rond de omzetting van de project-m.e.r.-richtlijn in werking treedt, verloopt de project-MER-procedure in grote mate geïntegreerd in de omgevingsvergunnings-procedure, dit met uitzondering van de aanmeldingsprocedure. Een aantal elementen van de project-m.e.r.-richtlijn (2014/52/EU) werden reeds voorzien als uitgangspunt van de MER-procedure binnen de omgevingsvergunningsprocedure, zoals scoping op verzoek van de initiatiefnemer. Daarnaast wijzigen ondermeer volgende aspecten van de **project-MER-procedure**:

- **De beslissing door de bevoegde overheid**
 - De vergunningverlenende overheid zal bij een beslissing over een omgevingsvergunning van het voorgenomen project ook een **gemotiveerde conclusie** nemen over de aanzienlijke effecten op het milieu. De vergunningverlenende overheid houdt hierbij rekening met de beslissing van de dienst Mer over het MER. Ook in de procedure van de complexe projecten zal naar aanleiding van het projectbesluit een gemotiveerde conclusie genomen worden over de aanzienlijke effecten van het project op het milieu.
 - In geval aanzienlijk negatieve effecten verwacht worden zal een **monitoringsprogramma** i.k.v. de vergunningsvoorwaarden vastgesteld worden. Dit aspect zal ook aan bod komen in het MER.

- **Vermijden van belangenvermenging**
 - Wanneer een gemeente (college van burgemeester en schepenen) of een provincie (de deputatie) initiatiefnemer is van een project, waarvoor een project-MER is opgesteld, zal deze instantie zijn eigen project niet kunnen vergunnen. De vergunning zal verleend worden door een hogere instantie. De deputatie zal de vergunningverlenende overheid zijn in geval van een gemeentelijk project. De Vlaamse Regering zal vergunningverlenende overheid zijn in geval van een provinciaal project.

- Meer informatie over de **overgangsregeling**, hoe omgegaan moet worden met lopende m.e.r.-procedures, kan teruggevonden worden in de handleiding over de omgevingsvergunning.

3. Wijzigingen m.b.t. de inhoud van een project-MER, verzoek tot ontheffing van de rapportageverplichting en project-m.e.r.-screening

De nieuwe Europese project-m.e.r.-richtlijn 2014/52/EU bevat bepalingen die de **inhoud van een project-MER, verzoek tot ontheffing van de rapportageverplichting en de project-m.e.r.-screening vastleggen:**

- Inhoud van de project-m.e.r.-screening en het ontheffingsverzoek:
 - o Bijlage IIA van de richtlijn bevat informatie die een initiatiefnemer in de project-m.e.r.-screening of ontheffingsverzoek moet opnemen. De gewijzigde Vlaamse regelgeving zal deze informatie bevatten (meer bepaald als bijlage van het omgevingsvergunningbesluit voor de project-m.e.r.-screening enerzijds en artikel 4.3.3, §4 van het DABM voor het ontheffingsverzoek anderzijds). De project-m.e.r.-screening maakt een onderdeel uit van de omgevingsvergunningsaanvraag die reeds rekening houdt met deze bijlage IIA.
 - o Er dient rekening gehouden te worden met de beschikbare resultaten van andere milieustudies die op grond van andere Vlaamse regelgeving werden uitgevoerd.
 - o Het is toegelaten dat een project-m.e.r.-screening en een ontheffingsverzoek, naast een beschrijving van de kenmerken van het geplande project, milderende maatregelen bevatten om aanzienlijke negatieve effecten te milderen.

- Inhoud van een project-MER
 - o De elementen die een project-MER moet bevatten, zijn vermeld in artikel art. 5 van de Europese richtlijn en opgenomen in 4.3.7, §1, lid 1 van het gewijzigde DABM.
 - o Om overlappingen met andere milieustudies (op grond van andere regelgeving) te voorkomen, dient de initiatiefnemer rekening te houden met de beschikbare resultaten van deze milieustudies.

De nieuwe Europese project-m.e.r.-richtlijn legt inhoudelijk meer de **nadruk op de bescherming van de biodiversiteit, klimaatverandering en risico's op ongevallen en rampen**. De dienst Mer werkte in dit kader, samen met de relevante overheidsinstanties, enkele handleidingen en een visiedocument uit:

- De impact van een project op het **klimaat** is reeds een aspect in milieueffectrapportages. In de toekomst wordt hier meer belang aan gehecht. Er

zal ook nagegaan moeten worden of het voorgenomen project **kwetsbaar is voor klimaatverandering en voor natuurrampen**. Op onze website vindt u een [handleiding over de aanpak rond klimaat](#).

- Een nieuwe discipline in milieueffectrapportages zijn de effecten die voortvloeien uit de kwetsbaarheid van het voorgenomen project voor **risico's op zware ongevallen en rampen** die relevant zijn voor het project. In de [handleiding externe veiligheid](#) vindt u meer informatie over de aanpak van deze nieuwe discipline.
- De discipline fauna en flora wordt gewijzigd in de discipline '**biodiversiteit**', dit zowel voor plan²- als voor project-milieueffectrapportages. De aanpak binnen de discipline biodiversiteit speelt zich op vier niveaus af, namelijk op genetisch, soorten-, ecosysteem- en landschapsniveau. In het [visiedocument Biodiversiteit](#) vindt u meer informatie over biodiversiteit en de aanpak in de m.e.r.-praktijk.

Het is de bedoeling dat de handleidingen en het visiedocument over biodiversiteit naar voortschrijdende inzichten, praktijkervaringen en tussengekomen rechtspraak zullen bijgesteld worden.

² De naamwijziging van fauna flora naar biodiversiteit wordt doorgevoerd n.a.v. de nieuwe project-m.e.r.-richtlijn. Deze richtlijn wijzigt de plan-milieueffectrapportage niet. Maar naar analogie met de nieuwe discipline biodiversiteit in de project-milieueffectrapportage, zal deze naamswijziging ook doorgevoerd worden in de plan-milieueffectrapportage.